

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕/๒๕๖๔

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๒/๒๕๖๔

วันที่ ๒๗ เดือน มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ระหว่าง { นางสาวอมรทิพย์ กวินปนิธาน ผู้ร้อง
ศาลอาญาธนบุรี ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นางสาวอมรทิพย์ กวินปนิธาน (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นางสาวอมรทิพย์ กวินปนิธาน (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนถูกฟ้องเป็นจำเลยต่อศาลอาญาธนบุรีในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ ๕๘๙/๒๕๖๒ เมื่อศาลอาญาธนบุรีประทับฟ้องแล้ว โจทก์ยื่นพยานหลักฐานเป็นเอกสารเข้าสู่สำนวนคดี ซึ่งเอกสารบางรายการเป็นเอกสารสี ผู้ร้องมีความจำเป็นต้องเก็บพยานหลักฐานในสภาพและรายละเอียดให้เหมือนจริงตามต้นฉบับ จึงขอใช้สิทธิถ่ายรูปแบบพยานหลักฐานของโจทก์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “นับแต่เวลาที่ยื่นฟ้องแล้ว จำเลยมีสิทธิดังต่อไปนี้ ... (๔) ตรวจสอบสิ่งที่ยื่นเป็นพยานหลักฐาน และคัดสำเนาหรือถ่ายรูปสิ่งนั้น ๆ ...” แต่ปรากฏว่าผู้พิพากษาศาลอาญาธนบุรีมีคำสั่งไม่อนุญาต และให้ผู้ร้องคัดสำเนาเอกสารพยานหลักฐานด้วยเครื่องถ่ายเอกสารซึ่งไม่สามารถแสดงสีตามจริงได้ การที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) ใช้ข้อความที่มีความหมายชัดเจนตามตัวอักษร ให้สิทธิแก่จำเลยในคดีอาญาสามารถคัดสำเนาหรือถ่ายรูป

- ๒ -

ซึ่งคำว่า “ถ่ายรูป” หมายถึง “ใช้อุปกรณ์ที่มีกล้องถ่ายหรือบันทึกเป็นรูป” ในการใช้กฎหมายมาตรานี้ ไม่ต้องมีการตีความหรือใช้ดุลพินิจขององค์คณะผู้พิพากษา และการขอใช้สิทธิถ่ายรูปพยานหลักฐาน ไม่ใช่ประเด็นการพิจารณาพิพากษาคดี เป็นเพียงการใช้สิทธิของจำเลยตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งศาล ต้องให้สิทธิแก่จำเลยในการถ่ายรูปพยานหลักฐานในทันทีโดยไม่ต้องขออนุญาตจากศาลเช่นเดียวกับสิทธิ ในการมีทนายความของจำเลย การปฏิเสธสิทธิของจำเลยดังกล่าวเป็นการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตาม กฎหมายและก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ วรรคสอง ประกอบ มาตรา ๓ วรรคสอง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าประมาณวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของผู้ตรวจการแผ่นดิน ฉบับลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ให้ยุติเรื่อง เนื่องจากเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น จึงไม่อาจยื่นคำร้องต่อ ศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การกระทำของผู้พิพากษาศาลอาญาธนบุรีขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘ ประกอบมาตรา ๓ วรรคสอง

(๒) ขอให้ผู้ร้องใช้สิทธิถ่ายรูปพยานหลักฐานของโจทก์ซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๕ วรรคสาม

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ โดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดี

ตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิพาทพิพาคาศาคติของศาลอื่น หรือ เรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าตนถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากคำสั่งของผู้พิพากษาศาลอาญาธนบุรีที่ไม่เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง (๔) และไม่เป็นธรรมแก่ผู้ร้อง ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้พิพากษาศาลอาญาธนบุรีดังกล่าวขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และขอให้ผู้ร้องถ่ายรูปแบบหลักฐานของโจทก์ได้ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ร้องกล่าวอ้างว่าประมาณวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ตนได้รับหนังสือแจ้งผลการพิจารณาของผู้ตรวจการแผ่นดินฉบับลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๓ ให้ยุติเรื่อง แต่ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔ จึงล่วงพ้นระยะเวลาที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง ประกอบกับ เป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยการกระทำของผู้พิพากษาศาลอาญาธนบุรีที่ไม่อนุญาตตามที่

- ๔ -

ผู้ร้องขอ ถือเป็นคำสั่งในขั้นตอนการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลยุติธรรม กรณีจึงเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่นตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๕/๒๕๖๔)

[Handwritten signature]

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

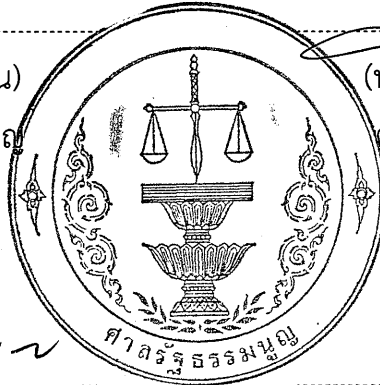
(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายมงคล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

[Handwritten signature]

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ